

10,57) πολλαχ. Παροιμ. "Οποιος ἀνακατώνεται μὲ τὰ πίτηγρα τὸν τρών οἱ κόττες (ἐπὶ τοῦ βλαπτομένου ἐκ τῆς συναναστροφῆς ἀνθρώπων εύτελῶν ἡ φαύλων) κοιν. Δὲν ἀνακατώνεται τὸν λάδ' μὴ τὸν νιρὸ (ἐπὶ ἀνθρώπων ἀνομοίων κατὰ τὰς σκέψεις καὶ τὸν χαρακτῆρα) "Ηπ. (Ζαγόρ.) Ασμ.

"Ἄς πάψ", ἀδέρφια μ', ὁ χορός, τῶν ποτηριῶν οἱ χτύποι, γιατὶ ἐδὰ μὲ τὴν χαρὰν θ' ἀνεκατώσω λύπη
Α.Κρήτ. Συνών. τῆς μετοχ. ἀνακατάλογος, ἀνακατεύος (ἰδ. ἀνακατεύω **A 5**), ἀνακατερός, ἀνακατεύτος 1, ἀνάκατος 2, ἀνακατωτός. 5) Δὲν κάμινο δικρισιν, συγχέω τὰ ἀνόμοια κοιν.: Ἄλλο τὸ ἔτα κι ἄλλο πᾶλλο, μὴν τ' ἀνακατώνης κοιν. Ἀνακάτωσα τὸν Γεανῆν μετὸν Γεωρκῆν, γιατὶ μοιάζουν πολὺ Κύπρ. 6) Φέρω τινὰ εἰς σχέσιν ἐρωτικὴν πρός ἄλλον Κύπρ.: Αὐτὸς ἕνεκατών-νει τὸν γιόν του μὲ τὴν κόρην τοῦ δεῖνα Κύπρ. β) Μέσ. ἔχω σχέσεις συζυγικάς Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐν θέλει νὰ τὸν ἀνεκατωθῇ Κύπρ. Μὰ τοὰ ἕνεκατώθησα, θαρεῖς πῶς εἴναι μὲ οτεφάνηα παδομένοι! Ἀπύρανθ. Ἅνεκατωμένοι ναι, μὰ σχι μὲ στεφάνηα αὐτόθ.

B) Μεταφ. 1) Προξενῶ εἰς τινὰ ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν, φέρω ταραχὴν κοιν.: Ὁ πόλεμος ἀνακάτωσε τὸν κόσμο. Τὴν ἀνακάτωσε τὴν οἰκογένεια μὲ τοὺς παλαιανθρωπίους του. Συνών. ἀναδεύω **B 1**, ἀναστατώνω. β) Κάμινο θόρυβον Κύπρ.: Πολλὰ ἀνακατών-νεις. 2) Ταράττω ΙΔραγούμ. Σταμάτ. 137: Κάποτε τὰ αἰσθήματα, τὰ πάθη... μὲ συνεπαίρουν καὶ μὲ παραφέρουν τόσο, ώστε νὰ ἀνακατώνουν ἡ καὶ νὰ ἀναστατώνουν τὸν δργανισμό μου. 3) Συγχύζω, ἔξοργίζω κοιν.: Αὐτὴ ἡ κουβέντα του μ' ἀνακάτωσε. Πάψε, γιατὶ σ' ἀκούω κι ἀνακατώνομαι. β) Προξενῶ εἰς τινὰ λύπην, στενοχωρῶ Πελοπν. (Αἴγ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ. ἄ.: Ἅνεκάτωσε με τὸ παιδί μ' Τραπ. Μ' ἀνακατώντες με! (μὴ μὲ ἀνακατώνης!) αὐτόθ. Ἐρροστεοεν τὸ παιδίν κ' ἔνεκατῶθα (ἡσθένησε τὸ παιδί καὶ ἔστενοχωρήθην) αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. (εκδ. RDawkins) 1,248 «ὅλοι ἀντάμα ἀνακατωθῆκαν καὶ ἐθυμώθησαν». Καὶ ἀμτβ. λυποῦμαι, στενοχωροῦμαι Κάσ.: Ασμ.

Τὸ κεφαλάκι μου πονῶ, ψυχή μου ἀνεκατώνει κι ἄχου τὸ νεραζάκι μου καὶ ποῦ θὰ ξεφαντώνη!

γ) Μέσ. συγκινοῦμαι Πόντ. (Κερασ.): Ἅνεκατῶθεν ἡ καρδία μ'. 4) Ἐμπλέκω τινὰ εἰς ξένας ὑποθέσεις κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ.) Τσακων.: Ἐμένα μὴ μ' ἀνακατώνης 'ς αὐτὴ τὴν δουλειά. Μὴν ἀνακατώνεσαι σὲ ξένες ἔνοιες. Δὲν ἀνακατώνομαι 'ς αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. Πανιοῦ ἀνακατώνεται κοιν. 'Εσύ μ' ἀνακατοῦσαι 'ς ἀτὸ τὴν δουλειὰν (μ' ἀνακατοῦσαι ἀντὶ μὴ ἀνακατοῦσαι) Τραπ. Μὴν ἀνακατούσιους τὸν δουλεῖη μι (μὴν ἀνακατώνεσαι 'ς τοὺς δουλειές μου) Τσακων. Συνών. τοῦ μέσ. ἀναδεύομαι (ἰδ. ἀναδεύω **B 2**). 5) Ἐνσπείρω σκάνδαλα καὶ διχονοίας μεταξὺ τῶν ἄλλων, διαβάλλω, ραδιουργῶ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν.): Ὁ παλαιανθρωπος μᾶς ἀνακάτωσε κ' ἔγιναμε μαίλια κοινβάρια. "Ολο κι ἀνακατώνει, δὲ μπορεῖ νὰ κάτση ἥσυχα κοιν. Ἀνακατώνει τὴν πολιτείαν (έμβαλλει ἔριδας εἰς τοὺς πολίτας) Κερασ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Βουστρων. Χρον. Κύπρ. (ΚΣάθα Μεσν. Βιβλ. 2,540) «τοῦτος ἀνακατώνει τοὺς ἀνθρώπους καὶ γινίσκουνται πολλὰ σκάνταλα». Συνών. ἀναγέρνω **A 2 γ**.

Μετοχ. 1) Συγκεχυμένος, ἀνάστατος: Φρ. Ἅνεκατωμένος δ' ἐρχόμενος! (κατὰ παρφδίαν τοῦ εὐαγγελικοῦ οητοῦ «εὐλογημένος δ' ἐρχόμενος» (Ματθ. 21,9) ἐπὶ συγκεχυμένων πραγμάτων καὶ λόγων ἡ ταραχῆς καὶ ἀναστατώ-

σεως) κοιν. 2) Ὁ μὴ παρουσιάζων σταθερὰν καὶ καλὴν κατάστασιν, ἀλλὰ ρέπων εἰς μεταβολὰς πρὸς τὸ χειρότερον, ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κλουτσινοχ. Κορινθ.) Τῆλ. κ. ἄ.: Ἅνεκατωμένος καιρὸς Καλάβρυτ. Κορινθ. || Ασμ.

Σὰν τὸν ἀγέρα τὸ πωρὸν τὸν ἀνακατωμένο

βρίσκομεν λόγια καὶ μιλὲς γιὰ λόου σου καὶ μόνο

Τῆλ. Συνών. νεκατεμένος (ἰδ. ἀνακατεύω **B 4**).

β) Ἀστατος Πελοπν. (Γορτυν.): Μῆνας ἀνακατεύομένος (ό Νοέμβριος ἔνεκα τῆς ἀσταθείας τοῦ καιροῦ).

γ) Οὔσ. Ἅνεκατωμένος, δὲ μὴν Νοέμβριος Λεξ. Βλαστ. 367. Συνών. ἄγιο-Αντρέας 2, ἄγιο-Γεώργιος 2 β, ἄγιο-γεωργίτης 4, ἄγιο-Ταξιάρχης 2, Ἅγιος τραπηγιάτης, ἄγιο-Στράτηγος 2, Ἅγιοι λιππιάτης, Ἅγιοι λιππιάτης, Ἅντρες, Βροχάρις, Κρασομηνᾶς, Μεσοσπορίτης, Νεαστής, Νοέμβριος, Σπαρτής, Σπορεάς.

3) Ἀτακτος Θήρ.: Ἅνεκατωμένο παιδί.

Πβ. *ἀλευροδερμωνίζω, ἀνακατένω, ἀνακατεύω, ἀνακατίζω, ἀνακατουλλεύω.

ἀνακάτωσι ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) ἀνακάτουσ' βόρ. ίδιωμ. ἀνακάτουσ' ἐνιαχ. βιορ. ίδιωμ. ἀνεκάτωσι Ίων. (Κρήν.) Α.Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ. ἀνεκάτωσ' Μύκ. Πάρ. (Λευκ.) ἀνικάτουσ' Ιμβρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὔσ. ἀνακάτωσις. Ὁ τύπ. ἀνεκάτωσι καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. (ἰδ. κατωτ.).

A) Κυριολ. 1) Διάθεσις, τάσις πρὸς ἐμετὸν κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Ἐχω - μοῦ ὅχεται ἀνακάτωσι. Τὸ φαεῖ μοῦ φερεῖ ἀνακάτωσι κοιν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀνακάτεψι

A 2. 2) Ἀνάμειξις, ταραχὴ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, μεταβολὴ τοῦ καιροῦ εἰς τὸ χειρότερον Κρήτ. Σύμ. κ. ἄ.: Ἅνεκάτωσι καιροῦ Α.Κρήτ. || Φρ. Ἅνεκάτωσι τοῦ φεραριοῦ (ἡ πρώτη ήμέρα τῆς νέας σελήνης καὶ ἡ προτεραιά, καθ' ἃς πιστεύεται ὅτι μεταβάλλεται ὁ καιρὸς εἰς τὸ χειρότερον) Σύμ. || Ασμ.

Μὰ ἡτον ἀνακάτωσι κ' ἐφύσα τ' ἀεράκι
κ' ἔστεκε δὸ τουφέκι δου δίπλα 'ς τὸ χαρακάκι

Κρήτ. Συνών. κακοκαιρία. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. B 2129 (εκδ. ΣΞανθουδ.) «φυσῆ τ' ὁχ τὴν ἀνατολὴ καὶ πάει το 'ς τὴ δύσι, | κάνει τ' ἡ ἀνεκάτωσι νὰ βρεῖη, νὰ χιονίσῃ».

B) Μεταφ. 1) Στενοχωρία Πόντ. (Τραπ.): Ἐχω τρανὸν ἀνακάτωσιν. 2) Ἀνώμαλος κατάστασις, σύγχυσις, ταραχὴ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): Κάνω - φέρω ἀνακάτωσι σύνηθ. Μέσος 'ς τὴν ἀνακάτωσ' εἴναι Μύκ. Εέντον τρανὸν ἀνακάτωσι (έέντον = ἔγινε) Κερασ. || Ασμ.

Σὲ κάθε ἀνακάτωσι τὴν φέρονταν ἄνω κάτω Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. (εκδ. RDawkins) 1,302 «θωρῶντα ὁ ἀμιρᾶς... πῶς ἡ Κύπρος εύρισκεται εἰς μεγάλην ἀνακάτωσιν ἐγύρεψεν νὰ πάρῃ τὴν χώραν του». Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀνακάτωμα **B 2**. 3) Σχέσις ἡ δικαίωμα ἀναμεῖξεως εἰς ξένην ὑπόθεσιν, ἐνδιαφέρον δι' ἀλλότρια πράγματα Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Εἶχες τώρα σὺ κάμμισταν ἀνεκάτωσι νὰ μιλήσης; δὲ δά κι ἀς ἔβγάνα τὰ μάθια δαντε! (δά = πάει). Δὲν ἔχω ἀνεκάτωσι καὶ βγάνετε μοναχοὶ τὰ μάθια σας! 4) Σχέσις κοινωνική, συναναστροφή Κεφαλλ. κ. ἄ.: Μ' ἔσας νὰ ἔχῃ τόση ἀνακάτωσι κ' ἐμᾶς νὰ μὴ μᾶς τὸ πῆ μήτε! Κεφαλλ. 5) Διαβολή, ραδιουργία Λεξ. Δημητρ.

6) Φιλονικία πολλαχ. Συνών. ἀναγούλα (Ι) **B 3**, καβγᾶς, μάλωμα, φασαρία.

Πβ. ἀνακάτεμα, ἀνακάτεψι, ἀνακάτωμα, ἀνακάτωσιά.

